

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในภาวะปัจจุบันที่อิทธิพลของโลกาภิวัฒน์ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง และยังจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นั้นการเรียนรู้ภาษาของประเทศไทยย่อมได้เปรียบในการทำกิจกรรมต่างๆ เพราะคงไม่มีใครจะติดต่อสื่อสารและรู้เรื่องได้ดีเท่ากับการพูดภาษาเดียวกัน ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งที่จำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ เพราะต้องใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลที่ต้องการ และเนื่องจากกระแสความเป็นสากลและการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสารและทำให้ประเทศไทย ต้องทำการปฏิสัมพันธ์แบบทุกด้านกับต่างประเทศทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การค้า ลงทุน การบริการ ระหว่างประเทศ ที่เปิดกว้างขึ้น ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเป็นปัจจัยที่สำคัญในการเอื้อต่อความเจริญและความก้าวหน้าของตนเองและประเทศไทยได้ ทุกประเทศทั่วโลกจึงจำเป็นต้องดำเนินการด้านการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอยู่ในระบบการศึกษา และหลายประเทศประกาศให้เป็นภาษาราชการอีกภาษาหนึ่ง นอกจากรายการของตัวเอง

ทักษะการอ่านเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพราะนอกจากการอ่านจะช่วยพัฒนาบุคคลและสังคม ให้บุคคลมีความคิดสร้างสรรค์ ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ และการอ่านยังช่วยพัฒนาบุคคลและเพิ่มพูนความรู้ได้อย่างมาก และเมื่อบุคคลได้พัฒนาทักษะการอ่านจนใช้การได้แล้ว ทักษะนี้จะคงอยู่ตลอดไป ดังนั้น ทักษะการอ่านถือเป็นทักษะที่เป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ถึงแม้ว่าทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเป็นทักษะที่สำคัญแต่ความสามารถในการอ่านของนักเรียนค่อนข้างต่ำ จากการศึกษาผลการทดสอบรายจุดประสังค์การทดสอบประจำภาคเรียนของโรงเรียนแสดงโทนพิทยาคมในปีการศึกษา 2556 (รายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโรงเรียนแสดงโทนพิทยาคม. 2556) พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษ ซึ่งรวมถึงความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 14.26 ซึ่งยังอยู่ในระดับที่ค่อนข้างต่ำมาก จึงอาจกล่าวได้ว่า ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2556 ยังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจและสมควรได้รับการปรับปรุงอย่างจริงจัง เพราะปัญหาดังกล่าวนี้อาจเป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการเรียนระดับที่สูงขึ้นไปในอนาคต

จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์ประกอบที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษ นักท่อง

(Nuttal. 1996) กล่าวว่า วิธีที่ดีที่สุดที่จะพัฒนาความรู้ด้านภาษาต่างประเทศคือการไปอยู่ร่วมกับเจ้าของภาษาและอีกวิธีหนึ่งคือการอ่านให้ได้ปริมาณมากพอ ถ้าหากต้องการให้ผู้เรียนอ่านดีขึ้นวิธีเดียวที่จะทำได้สำเร็จก็คือต้องอ่านให้มากขึ้นเท่านั้น จะเห็นว่าวิธีแรกที่อ้างถึงมีความเป็นไปได้ค่อนข้างยากและมีค่าใช้จ่ายสูง แต่วิธีที่สองทำได้ไม่ยากเพียงแต่ต้องมีกระบวนการพัฒนาการอ่านที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมหรือเพิ่มโอกาสในการอ่านเท่านั้น อย่างไรก็ตามการที่ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่อ่านและไม่ชอบอ่าน นับว่าเป็นอุปสรรคที่จะทำให้พัฒนาการทางด้านภาษาเป็นไปได้ยาก การสนับสนุนให้มีการอ่านให้มากที่สุดจึงจำเป็นอย่างยิ่ง และเซอเมน (Herman. 1990) ได้กล่าวไว้ว่า ยุทธศาสตร์การเรียนรู้ภาษาที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะนำผู้เรียนไปสู่พัฒนาการเรียนรู้ของตน ซึ่งยุทธศาสตร์การเรียนรู้แต่ละประเภทมีความสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และต่างก็มีบทบาทในการพัฒนาการเรียนรู้ภาษาในแง่มุมและจุดมุ่งหมายต่างกันออกไป และสำหรับทักษะการอ่านนั้นเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนต้องใช้เทคนิคและทักษะการเรียนรู้หลายๆ อย่างรวมกัน จึงจะทำให้การอ่านนั้นประสบผลสำเร็จ

การเรียนรู้แบบเมตากognition เป็นการเรียนรู้ที่พัฒนาความสามารถในการอ่านมากกว่าการสอนให้เข้าใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เป็นวิธีการนำทักษะด้านความรู้และกระบวนการทางความคิดมาใช้เพื่อควบคุมตนเองในการเรียนรู้ ผู้อ่านเกิดการตระหนักรู้ในตนเอง รวมถึงการจัดการตนเอง เกี่ยวกับการวางแผนการอ่าน รู้เป้าหมายของการอ่าน การเลือกวิธีการหรือยุทธวิธีที่เหมาะสมในการอ่าน การควบคุมตรวจสอบความเข้าใจของตนเอง และการประเมินผลในการอ่านของผู้อ่าน เพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องและหาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป อีกทั้งต้องคำนึงถึงความสามารถทางการเรียนรู้ด้านการอ่านของผู้อ่านควบคู่ไปด้วยช่องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแก้ปัญหาการอ่านและพัฒนาการอ่านของตนได้เป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ เนื่องจากกระบวนการตีความของนักเรียนมีความรู้สึกที่ดีกว่าในการที่ได้ควบคุมการเรียนรู้ของเขาร่วมด้วยตัวของเขาร่วม และนักเรียนจะประสบความสำเร็จในการอ่านด้วยตนเอง (Johnson, 1985 : 636, อ้างอิงใน จินดา ยัณฑิพย์. 2547 : 27)

จากสภาพการณ์ดังกล่าว เพื่อแก้ปัญหา พัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และให้ผู้เรียนมีผลลัพธ์ด้านการเรียนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการอ่านให้สูงขึ้น ซึ่งผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้ยุทธศาสตร์การเรียนรู้แบบเมตากognition สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ซึ่งจะส่งผลให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีในการเรียนภาษาอังกฤษ มีผลลัพธ์ด้านการอ่านภาษาอังกฤษสูงขึ้น ก็คือประโยชน์ต่อการนำไปใช้ชีวิตประจำวันและการเรียนภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยตั้งความมุ่งหมายไว้วัดดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ก่อนเรียนและหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาดัชนีประสิทธิผลของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีต่อการเรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

สมมติฐานของการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียน โดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 สูงกว่าก่อนเรียน

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. นักเรียนได้รับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
3. เป็นแนวทางและสารสนเทศสำหรับครูและผู้ที่สนใจในการนำชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนานื้อหาหรือกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ใน การวิจัยครั้งนี้ ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนแสงทองพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 2 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 71 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ใน การวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนแสงทองพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 29 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยการจับฉลาก

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบมีตาคอกันชั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบมีตาคอกันชั้น สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

3. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาจากหนังสือเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ รายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

3.1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Metacognition

3.2 หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Crocodile Attack

3.3 หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Surfer Girl

3.4 หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง April Fool

4. ระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โดยใช้เวลาในการทดลอง 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง โดยไม่รวมเวลาที่ใช้ในการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ชุดฝึกทักษะ หมายถึง สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่มีการกำหนดกิจกรรม การฝึกให้ผู้เรียนมีกลวิธีและเทคนิคการอ่านข้อความภาษาอังกฤษ โดยใช้สื่อ และกิจกรรม ประกอบการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ เพื่อฝึกผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ ประกอบด้วยหลักการ จุดมุ่งหมาย เนื้อหา กิจกรรม และขั้นตอนการฝึก การวัดและประเมินผล เป็นสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ของแต่ละหน่วยที่ต้องการจะให้ผู้เรียนได้รับ มาช่วยในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ประกอบด้วย 4 หน่วยการเรียนรู้ ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง Metacognition

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง Crocodile Attack

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง Surfer Girl

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง April Fool

2. การเรียนรู้แบบmeta cognition หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่จะทำให้การอ่านบรรลุผลตามเป้าหมายของการอ่าน เน้นการใช้ทักษะด้านความรู้ ความคิด ใช้การควบคุมตนเองในการเรียนรู้และกระทำการมีการวางแผน การอ่านอย่างเป็นขั้นตอน รู้เป้าหมายของการอ่านและวิธีการที่จะใช้กับการอ่านนั้นๆ มีการตรวจ สอบความเข้าใจของตน รวมถึงการประเมินผลการอ่านของตนเองเพื่อปรับปรุงแก้ไขส่วนที่บกพร่องและหาแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของตนให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

3. การอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ หมายถึง ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียน โดยประกอบด้วยระดับความเข้าใจในการอ่าน 3 ระดับ คือความเข้าใจระดับข้อเท็จจริง ความเข้าใจระดับตีความและความเข้าใจระดับวิเคราะห์วิจารณ์

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนแนวการจัดการเรียนรู้ที่ครูเตรียมไว้ล่วงหน้าเพื่อให้การจัดการเรียนรู้สอดคล้องกับตัวชี้วัด สาระและมาตรฐานตามหลักสูตร และส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง คุณภาพของชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบmeta cognition สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้านกระบวนการและด้านผลลัพธ์ทางการเรียนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ 80/80 ดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนในแต่ละชุดคิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 80 ของคะแนนทั้งหมด

6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทดสอบด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 5 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ เป็นเครื่องมือในการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

7. ตัวนี้ประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงความก้าวหน้าของผู้เรียนที่แสดงถึงความรู้ที่เพิ่มขึ้นหลังจากการเรียนของผู้เรียน โดยเปรียบเทียบคะแนนที่เพิ่มขึ้นที่ได้จากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษเพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

8. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่างๆ ไปในทางบวก ความรู้สึกเป็นสุขเมื่อได้รับความสำเร็จหรือได้ตามสิ่งที่ต้องการ ใน การวิจัยครั้งนี้ ความพึงพอใจหมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนด้วยชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจ โดยใช้การเรียนรู้แบบเมตากognิชัน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

9. นักเรียน หมายถึง ผู้ที่ได้รับการศึกษาในสถานศึกษาต่างๆ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ นักเรียนคือนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนแสงโภนพิทยาคม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32